

Путій Ю.А., студентка

Денисенко М.П., д.е.н., професор

Київський національний університет технологій та дизайну

ПРОБЛЕМИ ДОСТУПНОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Вища освіта, будучи важливою складовою національної економіки, у зміцненні й утвердженні авторитету України, як суверенної, незалежної, демократичної, соціальної та правової держави, відіграє важливу роль. Завдяки їй відбувається розвиток духовної культури нашого народу та відтворення інтелектуальних і продуктивних сил суспільства. Вирішення дилеми “потреби-можливості” у сфері освіти, зокрема підвищення її якості у комплексі з модернізацією первинної освіти, може настати лише через багато років унаслідок виходу економіки країни з кризи і великого збільшення освітнього бюджету. Проте, в такому варіанті освітяни будуть змушені довго чекати, а система освіти в цілому не виконає свого креативно-інноваційного завдання, не зможе стати потужним фактором розвитку та утвердження України. Тому аналіз та дослідження проблем доступності вищої освіти на сучасному етапі набувають своєї актуальності.[3]

Доступність вищої освіти ми визначаємо як сукупність реальних умов забезпечення рівних можливостей для здобуття вищої освіти індивідами, незалежно від їхнього економічного становища.

Доступність вищої освіти зовсім не заперечує існування бар'єрів відбору учнів за критерієм їх здібностей. При цьому дані бар'єри тим вищі, чим вищі обмеження пропозиції якісних послуг освіти в певній країні.

Можна виділити організаційно-економічні механізми забезпечення доступності вищої освіти:

- зниження інституціональних бар'єрів: створення рівних стартових можливостей за якістю освітніх послуг, одержуваних у середній

школі, а потім забезпечення рівних можливостей для переходу з середньої – у вищу школу;

· зниження фінансових бар'єрів: організація сприятливих умов, що забезпечать рівні можливості для всіх домогосподарств, які мають різні доходи і різний рівень накопиченого капіталу в оплаті навчання та проживання студентів під час отримання освіти [1, с.100].

Після розвалу СРСР та в роки реформ українська система освіти все ще перебуває на перехідному етапі. Зміни призвели до зростання числа нових вишів, в основному приватних. У результаті число осіб, які здобули повну вищу освіту, збільшилось, проте, сучасні дослідження ринку праці показали невідповідність якості підготовки молодих спеціалістів вимогам сьогодення. [3]

В США знедавна у всіх на вустах абревіатура MOOC (Massive Open Online Courses). Йдеться про відкриті (тобто безкоштовні) онлайнкурси, розраховані на необмежену кількість слухачів. Найвідоміші сьогодні провайдери MOOC - Udacity (орієнтований на фізиків та інформатиків), Coursera (пропонує семінари та лекції з усіх галузей знань) і edX - пілотний проект Гарвардського університету і Массачусетського технологічного інституту. А так звана Академія Хана-сервіс, на якому зібрані понад три тисячі відеолекцій про все на світі, - взагалі стала сенсацією.[2]

Суть ідеї відкритої освіти полягає в тому, що знання повинні бути безкоштовними, а доступ до них вільним. Завдяки цьому можна буде досягти "освітнього рівності": забезпечити доступ до університетів всім охочим і демократизувати саму сферу вищої освіти.

Експерти зходяться до того, що в прагненні людей до вищої освіти сьогодні дуже велику роль відіграє бажання отримати диплом престижного університету в силу традиції, оскільки рівноцінні знання, отримані у ВНЗ з нижчим рейтингом або ж самостійно, не мають ціни на ринку праці. Онлайн-освіта, на їх думку, якраз і здатна збити з університетів пилу престижності. "Ще до того як MOOC стали частиною нашого життя, багато говорили про неминуче згортання індустрії вищої освіти, про те, що через

кілька десятків років у світі залишиться не більше 50 університетів. Те, що вважалося звичайною спекуляцією, тепер здається неминучим: доступ до онлайн-курсів скорочує попит на стаціонарне навчання в престижних університетах до рівня ВНЗ середнього типу".[3]

Сьогодні більшість людей не можуть уявити свого життя без соціальних мереж. Якщо не зловживати використанням соціальних мереж, то вони надають в основному позитивний вплив.

У зв'язку з вивченням можливостей використання соціальних мереж в освіті, на заході стає актуальною теорія соціального навчання, яка полягає у припущенні, що люди вчаться найбільш ефективно, коли вони взаємодіють з іншими учнями в рамках якоїсь теми або предмета. Студенти, які навчаються в групах хоча б раз на тиждень, виявляються краще підготовленими, ніж студенти, які займаються самостійно. [2]

Використання соціальних мереж в освіті, можна виділити наступні аргументи на користь їх застосування:

1. Це модно. Майже кожен студент буде радий, що зможе використовувати цей сайт для навчання.

2. Це безкоштовно.

3. Студенти залучені в соціальні мережі більше, ніж в якісь інші веб-ресурси. Студенти з соціальних мережах з'являються по кілька разів на день.

4. Соціальні мережі дозволяють оперативно ділитися зі студентами важливою інформацією і робити нагадування.

5. Навчаючись в соціальних мережах, студенти освоюють сучасні навички, а саме, оволодіння засобами і способами комунікації з іншими людьми і пошук-аналіз інформації в епоху інформаційного суспільства.

6. Можливість постійної взаємодії викладачів зі студентами в мережі.

7. У освітній процес можуть бути залучені і батьки.

8. Сором'язливі студенти відчують себе більш комфортно в соціальних мережах і стають більш активними учасниками навчального процесу.

9. У плані комунікації, соціальні мережі роблять викладачів більш доступними для студентів. [2]

Висновок: соціальні мережі можуть стати повноцінною освітнім середовищем, де кожен бажаючий має можливість провести час, не просто переглядаючи стрічки новин і сторінки друзів, а й отримати масу знань у зручний для себе час і в комфортній обстановці. [2] Суттєвим чинником, що впливає на підвищення ефективності сучасних ринкових відносин є рівень соціальної та освітньої мобільності працівника. Саме тому рівень доступності освіти, яка забезпечує зростання мобільності є вирішальним у формуванні творчої особистості, здатної використовувати отримані знання для конкурентноспроможної діяльності в будь-якій сфері суспільного життя.[3]

Список використаної літератури:

1. Литвин. В. Науково-освітній потенціал нації: погляд у ХХІ століття: у 3 кн. / [кер. авт. кол. В. Литвин.] / . – К. : Навч. Книга, 2004. Кн. 3: Модернізація освіти. – 2004. – 943 с.

2. Стаття: «Використання соціальних мереж у навчальних цілях.» [Електронний ресурс]: <http://uastudent.com>

3. Суркова Г.П. , Проблеми доступності вищої освіти в Україні , Суркова Г.П. [Електронний ресурс]: <http://nauka.zinet.info/10/surkova.php>